

การพัฒนาแบบวัดความสำเร็จในการดำรงบทบาทมารดา: ฉบับปรับปรุง และคุณสมบัติทางการวัด*

ศรีสมร ภูมณสกุล**และคณะ***

Development of Maternal Role Attainment Scale (MRAS):

Srisamorn Phumonsakul et al.

Revised short form and psychometric characteristics.

บทคัดย่อ : การศึกษาเพื่อพัฒนาแบบวัดความสำเร็จในการดำรงบทบาทมารดาครั้งนี้ เป็นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงแบบวัดโดยยึดหลักความเหมาะสมใน 3 ด้าน คือ 1) ความยาวของแบบวัด 2) ความเป็นหนึ่งเดียวของแบบวัด และ 3) ความไวของแบบวัด โดยเปรียบเทียบคุณสมบัติทางด้านการวัดของแบบวัด 2 ฉบับ ที่มีความยาวต่างกันคือ MRAS-Form A จำนวน 18 ข้อ และ MRAS-Form B จำนวน 23 ข้อ เก็บข้อมูลในมารดาหลังคลอด 6 สัปดาห์ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ จำนวน 398 ราย สำหรับ MRAS-Form A และจำนวน 393 ราย สำหรับแบบวัด MRAS-Form B ผลการศึกษาพบว่า แบบวัด Form A มีความคลาดเคลื่อนของการตอบแบบสอบถามโดยมีความสัมพันธ์กับแบบวัด Marlowe-Crowne Social Desirability (MCSD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .10, p < .05$) แบบวัดทั้ง 2 Form มีความตรงตามสภาพโดยพบความสัมพันธ์กับ แบบวัดการดำรงบทบาทมารดาครั้งแรก (What My Parent Is Like: WPL-R) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .21$ และ $r = .33, p < .05$ ตามลำดับ) มีความตรงตามโครงสร้างทางทฤษฎีโดย Form A สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในการดำรงบทบาทมารดาได้ร้อยละ 45 และร้อยละ 47 ใน Form B ทั้ง 2 แบบวัดมีความสอดคล้องภายในของแต่ละองค์ประกอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง และข้อคำถามทุกข้อสามารถจำแนกคุณสมบัติของความสำเร็จในการดำรงบทบาทมารดาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t > 1.75, p < .05$)

คำสำคัญ : การดำรงบทบาทมารดา/ คุณสมบัติด้านการวัด

Abstract : This development of Maternal Role Attainment Scale (MRAS) is the continuing study. The two short forms, 18-item MRAS-Form A and 22-item MRAS-Form B, were revised in 3 concerned areas of 1) test length, 2) Scale homogeneity, and 3) test sensitivity to locate the best set. Data was collected in postpartum mothers at 6-week post delivery at Ramathibodi Hospital, 398 samples of MRAS-Form A and 393 samples of MRAS-Form B. The results revealed that the subject in MRAS-Form A had response bias which was significantly correlated with the Marlowe-Crowne Social Desirability (MCSD) ($r = .10, p < .05$). Both of scales met the convergent validity criteria which was significantly correlated with the What My

* ได้รับทุนวิจัยรายได้คณะแพทยศาสตร์ ร.พ.รามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ 2544

** อาจารย์พยาบาล ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** อรพรรณ สมบูรณ์ทรัพย์, อูษา ศิริวัฒน์โชค